

GYÖRGY ATTILA
Vannak vidékek

Vannak vidékek, ahogyan ezt egy nagy költő mondta. Vannak vidékek, ahol szeretik a Karácsonyt.

Például a Székelyföld is ilyen. Tél, zimankó, fűjtató lovak húzta szán, töltött káposzta, meghitt család, éjféli mise, idilli kép. Bodros füstök a kéményből a hegyek között, és felcsendül a *Mennyből az angyal*.

Na, ez nálam nem így volt.

Eleinte még igen. Utána is, de soha nem éreztem ünnepnek, inkább tehernek a Karácsonyt. Pedig katolikusként: az kellene legyen. Hát ezzel a „kellene” szóval van baj.

Gyerekkoromban, a Gyimesekben még tényleg jött, jövőgetett az angyal. Hozott Ő fenyőfát, ajándékot, szaloncukrot. Sapkát és zoknit, többnyire praktikus ajándékokat, amire amúgy is szükség volt. Úgy hat-hétéves lehettem, amikor a konyhaablakon keresztül meglestem az angyalt: éppen a fát díszítette Apám és Anyám.

Olyan nagy trauma nem ért, bementem a tisztaszobába, nevettek, én is nevettem, és együtt díszítettük fel a fát. Azóta is utálok karácsonyfát „rakni”.

Aztán jöttek a társadalmi elvárások, amivel most, öregedő fejjel teljesen egyetértek, de akkoriban anyyira nem volt jó móka. Három kilométert kellett gyalogolni a templomig a karácsonyi misére, ugyanannyit vissza, csikorgó hó a láb alatt: filmen nagyon szép, a valóságban nem. A miséről a tömjén illatára emlékezem, és arra, ahogyan egymást bökdöstük a pad alatt cimboráimmal: mégis mi az, hogy „Szentkecske Pál apostol könyvéből”?! Szegényes humorunk volt.

Aztán hazamentünk, és itt jött a Szenteste legszebb része. Mielőtt éjfélkor az asztalhoz ültünk volna, kimentünk, és „elláttuk” az állatokat. Ez kijárt nekik, simogatással együtt, a tehénnek, disznónak, a kutyának, a macskának, a tyúkoknak.

Aztán kézmosás, ünnepi asztal, a férfiak a végére berúgtak, még én is kaptam egy pohár bort, hadd vigyorogjak az asztal legvégén, és érezzem férfinek magam.

Úgy harmincéves lehettem, amikor ugyanúgy az asztal végén észrevettem: tényleg én vagyok a férfi a családban. Apám bort töltött nekem, mint a régi slágerben, és különösebb ceremónia nélkül hirtelen trón lett abból az asztalvégi hokedliből.

Aztán többnyire harmadnapra disznót vágunk, na, az volt az igazi ünnep. Annak már volt íze, zamata, szakralitása, ott valami felszakadt a régi korokból, kézzelfoghatóvá vált az Élet, ott nem kellett unalmas ajándékokat adni, és folyamatosan mosolyogni: az Élet ajándékozott meg bennünket.

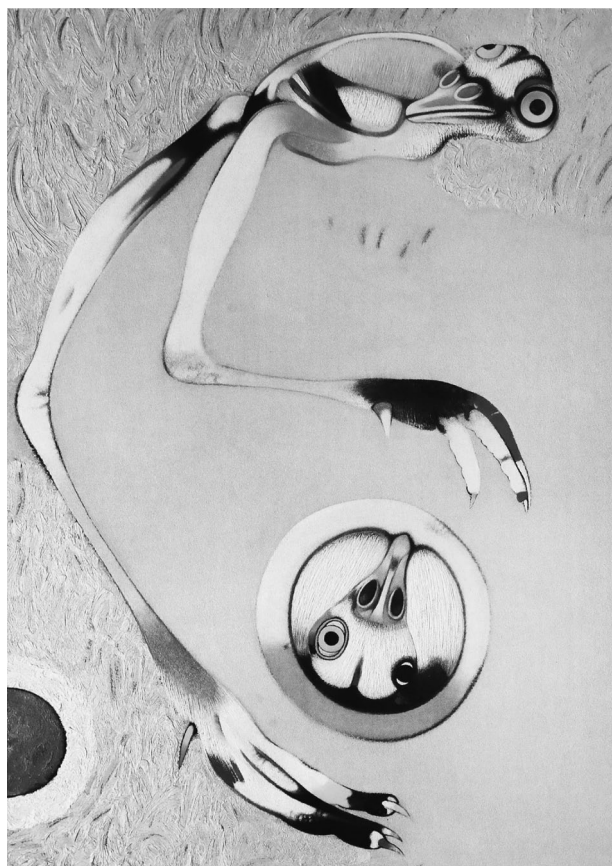
Számomra a Karácsony, éppen ezért, pogány módon, a káposztasléleves, a friss, még testmeleg húsgombóccal, velővel, a nyers, férfias társalgás, és az asszonyok duruzsolása a konyhából. Mert ők nem ültek le a férfiak közé. És jó volt ez így.

Aztán ez is elmúlt. Az igazi ünnep számomra, a bensőséges, lelki tartalom a Húsvét volt. Ma is az. Valahogy közelebb áll a szívemhez a feltámadás, mint a születés, noha a kettő ugyanaz.

Karácsony közeleg. Ismét hazamegyek, Gyimesközéplektra, leülök jó apám kihűlt helyére, és nyolc évtizedet megélt jó anyám elébem teszi a töltött káposztát. Füstölt oldalassal, ahogyan illik. Család, feleség, anya, nővér. És néhány hozzátartozó.

Egészségünkre. Koccintunk, és bár kicsit művi már ez az egész, de egy pillanatra szent csend terül a terített asztal fölé.

Mégiscsak megszületett...

Fészeklépő